

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	МОДНИ КРОЈАЧ
ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ	
КЛАСНОКС ¹ / ISCED-F2013	0723 Производња и прерада текстила и коже (одећа, обућа и кожа)
Ниво НОКС-а ²	3
Ниво ЕОК-а ³	3
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	3 године
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а – основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	– Формално образовање; – Неформално образовање одраслих у трајању од најмање 960 сати обуке; – Признавање претходног учења
Врста јавне исправе	– Диплома; – Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил; – Сертификат о оствареном стандарду квалификације у целини
РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА	
Проходност у систему квалификација	Ниво 4 НОКС-а Ниво 5 НОКС-а
Занимање	7531.03 Израђивач одеће 7531.08 Кројач 7531.10 Кројач по мери 7531.11 Кројач поправљач 7533.07 Шивач одеће
Стандард занимања ⁴	-

¹Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС-у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F.

²Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Модни кројач са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, члан 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за развој и усвајање стандарда квалификације Модни кројач.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације

Модни кројач ручно и машински кроји, спаја и шије искројене делове и врши дораду одевних предмета, према техничко-технолошкој документацији.

Обучен је за: узимање мера за израду одевног предмета; правилно коришћење техничко-технолошке документације у производњи одевног предмета; припрему шаблона; израду кројне слике; формирање кројне насlage и полагање кројне слике; маркирање (означавање) и комплетирање искројених делова; шивење и завршну дораду одевних предмета, као и преправљање и поправљање мушких, женских, дечјих одевних предмета.

Најчешће ради у радионицама које обављају делатности производње одевних предмета кројених по мери или производним погонима за производњу свих врста конфекцијских одевних предмета, поштујући важећу регулативу, мере безбедности и здравља на раду.

Делотворно комуницира и сарађује са надређенима, сарадницима и клијентима приликом обављања задатака и активно доприноси култури уважавања и сарадње.

Континуирано прати новине у делатности производње одевних предмета и усавршава се у сврху сопственог предузетничког пословања и/или задовољења захтева послодаваца.

Сврсисходно примењује техничке информације, информационо-комуникационе технологије (ИКТ) и унапређује њихову примену кроз учење и усавршавање.

Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција, модном кројачу превасходно омогућава запошљавање и наставак школовања у датој стручној области.

Компетенције

- Припрема и организација рада у процесу производње одевног предмета;
- Кројење одевних предмета;
- Шивење одевних предмета;
- Дорада одевних предмета;
- Кључне компетенције;⁵ (посебно: предузимљивост и предузетничка компетенција, дигитална компетенција, сарадња, одговоран однос према здрављу и одговоран однос према околини).

⁵ На основу: Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС”, број 117/13).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- објасни технолошке поступке и основна правила организације рада у процесу производње одевног предмета;
- објасни садржај, значај и улогу техничко-технолошке документације у производњи одевног предмета;
- наведе врсте и основна својства текстилних материјала;
- објасни начин избора и припреме основног и помоћног материјала (поставе, лепљивог платна, патент затварача, копчи, дугмади, трака за паспулирање и др.) за одређени одевни предмет;
- разликује машине, уређаје, алат и опрему и њихову намену у свим фазама технолошког процеса производње одевног предмета, укључујући уређаје за кројење, као и класичне и специјалне машине за шивење;
- објасни поступак припреме и кројења текстилног материјала за одређени одевни предмет;
- наведе врсте машинских игала и начин избора према врсти материјала и концу;
- објасни начине ручног и машинског шивења одевног предмета укључујући врсте бодова и шавова, као и формирања рупица и уметања ознака за дугмад;
- објасни поступке и избор параметара пеглања у зависности од материјала, као и функцију уређаја за пеглање;
- опише поступак паковања и припреме за отпремање готових одевних предмета;
- објасни начине контроле и примене стандарда квалитета у току и на крају процеса производње одевног предмета;
- објасни елементе калкулације цене производа, односно извршених радова;
- наведе мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине.

Вештине

- узима мере за израду одевног предмета;
- тумачи и користи техничко-технолошку документацију у свим фазама радног процеса;
- одржава радно место и функционалност алата, уређаја, машина за кројење и шивење;
- врши набавку или преузима основни и помоћни материјал;
- врши избор машина за шивење према операционом листу и припрема и поставља машине у функцију за шивење;

Вештине

- врши избор конца и игле за шивење, основног и помоћног материјала (поставе, лепљивога платна, патент затварача, копче, дугмади, трака за паспулирање и др.) за одређени одевни предмет;
- врши припрему шаблона, израду кројне слике, формирање кројне наслага и полагање кројне слике;
- врши грубо и фино кројење кројних делова ручним путем;
- врши грубо и фино кројење кројних наслага, основног и помоћног материјала коришћењем одговарајућих апарата и уређаја;
- правилно рукује и рационално користи материјал у процесу кројења;
- маркира (означава) и комплетира искројене делове;
- шије комплетан одевни предмет ручно, на класичним и на специјалним машинама, преправља, поправља мушке, женске и дечје одевне предмете;
- врши дораду одевних предмета (означава места за дугмад или за рупицу, израђује рупице, ручно и машински ушива дугмад);
- подешава параметре пеглања и пегла на различитим уређајима за пеглање;
- врши паковање и отпремање готових одевних предмета;
- контролише и примењује стандарде квалитета у свим фазама производње одевног предмета, укључујући вођење одговарајућих евиденција;
- користи одговарајући стил комуникације специфичан за контекст рада и презентује рад и израђени одевни предмет;
- чита и разуме стручна упутства и документацију на једном старном језику;
- ефикасно примењује мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине.

Способности и ставови

- обавља поверене послове модног кројача самостално, савесно, уредно и прецизно у складу са техничко-технолошким процедурама, уз повремене консултације са надређеним;
- испољава позитиван однос према примени прописа и стандарда који важе у индустрији конфекцијских одевних предмета и професионално-етичким нормама и вредностима;
- испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности машина за шивење, алата, апарата и уређаја које користи при обављању посла;

Способности и ставови

- ефикасно планира и организује време и активности;
- показује спремност за решавање проблема у оквиру оперативних послова модног кројача, повремено и у нестандартним ситуацијама;
- продуктивно сарађује са надређенима сарадницима и клијентима у професионалном окружењу и доприноси култури уважавања и сарадње;
- примењује ИКТ у раду укључујући пословну комуникацију електронским путем;
- показује осетљивост за естетску димензију у раду на производњи и поправци одевних предмета;
- увиђа значај рационалне употребе енергије и природног материјала у производњи, као и прописног прикупљања, збрињавања и рециклирања текстилног отпада;
- показује спремност за даље учење и прати модна кретања у дизајну и иновације у текстилној индустрији;
- испољава одговоран однос према свом здрављу, здрављу других и према заштити животне средине.

Начин провере остварености исхода учења

Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Оцењивање је описно и бројчано.

Бројчане оцене ученика су:

- одличан (5),
- врлодобар (4),
- добар (3),
- довољан (2) и
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.

Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.)

Сумативно на полугодишту, крају школске године и на стручној матури.

У неформалном образовању процена остварености исхода учења обавља се на испиту за проверу савладаности програма за стицање квалификације.

У поступку признавања претходног учења провера савладаности исхода учења обавља се путем процене претходно стечених исхода учења и компетенција које је кандидат успео да докаже путем прописаних инструмената за процену и на испиту за процену остварености исхода учења који комбинује више метода процене од којих је практични рад у реалном/симулираном радном окружењу обавезан.

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	Одговарајуће образовање: - нивоа 5 НОКС-а, - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) и - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1), у складу са чл. 140–142. Закона о основама система образовања и васпитања.
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе Јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА)